

27 ta' Jannar, 1997

Imħallfin:-

**S.T.O. Joseph Said Pullicino B.A. (Hons.), LL.D. - President
Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.
Onor. Joseph D. Camilleri B.A., LL.D.**

Avukat Dottor Pio M. Valletta noe

versus

Raymond Calleja noe

Appell - Kawtela fi Żmien Utili

Hu car li meta l-ligi tghid li d-depozitu ghall-appell għandu jsir sa mill-anqas jum qabel ma jibda jinstema' l-appell, tkun qed tirreferi għal granet meta jinfetah ir-Registru tal-Qorti Superjuri ghall-prezentati ta' l-atti għid u dawk il-granet ma jinkludux is-Sibt u l-Hadd.

Però hemm rimedju in extremis fis-sens li r-Registru "jista' b'ordni speċjali tal-Qorti jew b'ordni mogħti mir-Registratur jinfetah ghall-prezentata ta' atti għid u dawk il-granet f'kull jum jew hin li jkun".

Il-Qorti:-

Din il-Qorti trid qabel xejn tistabbilixxi jekk dan l-appell jistax jigi trattat jew le inkwantu jirriżulta li seta' ma giex kawtelat fi żmien utili skond il-ligi;

Jigu registrati dawn il-fatti:

Dan hu appell minn sentenza tal-Qorti tal-Kummerċ tat-28 ta' Marzu, 1994 li rriġettat it-talba attrici kif dedotta. Appella allura minnha l-attur *nomine*;

Il-petizzjoni giet notifikata lill-konvenut Kontrollur tal-Proprietà Industrijali fis-27 ta' April, 1994 u dan ippreżenta risposta fl-10 ta' Mejju, 1994 waqt li giet notifikata lill-appellat konvenut Raymond Calleja fit-28 ta' April, 1994 u dan irrisponda fit-12 ta' Mejju, 1994 meta l-atti kienu gew definitivament konklużi;

Il-kawtela għall-ispejjeż ta' l-appell giet intaxxata mir-Registratur fit-18 ta' Lulju, 1996;

B'digriet tagħha tas-7 ta' Awissu, 1996 din il-Qorti ddekretat l-ewwel jum għas-smigh tal-kawża għat-Tnejn, 18 ta' Novembru, 1996 fil-11.30 a.m. u ordnat il-hruġ tar-relativi avviżi. Infatti dawn l-avviżi gew notifiakti lill-appellat Kontrollur tal-Proprietà Industrijali fis-16 ta' Awissu, 1996 u lill-appellat Raymond Calleja *nomine* fl-20 ta' Awissu, 1996;

L-avviż għas-smigh tal-kawża, kif ukoll l-avviż għall-hlas tal-garanzija għall-ispejjeż tal-kawża fit-terminu ta' l-artikoli 209 u 249 tal-Kap. 12, kif emendat gew notifikati lill-appellant *nomine* fid-19 ta' Awissu, 1996;

L-avviż notifikat kien jispecifika b'mod ċar illi l-garanzija

ghall-ispejjeż tal-kawża kellha tīgi depozitata “Sa mhux aktar tard minn ġuranata qabel mid-data tas-smigh ta’ l-appell tiegħek. Jekk inti ma tagħmilx dan titlef id-dritt tas-smigh ta’ l-appell quddiem il-Qorti ta’ l-Appell u l-kawża tiegħek tmur deżerta”. Dana fit-termini ta’ l-artikoli 209 u 249 tal-Kodiċi ta’ Organizzazzjoni u Procedura Ċivili kif emendat;

Jirriżulta bhala fatt li d-depožitu tal-kawtela sar mill-appellant *nomine* fit-18 ta’ Novembru, 1996 ċjoè proprju dak in-nhar iffissat ghall-ewwel smigh ta’ l-appell;

L-artikolu 209 tal-Kodiċi ta’ Organizzazzjoni u Procedura Ċivili jipprovdji illi:

Fil-Qorti ta’ l-Appell, jekk meta tissejjah il-kawża, jinstab li ma tkunx saret il-garanzija ghall-ispejjeż tal-kawża kif ipprovdut fi-artikolu 249, il-Qorti ghandha minnufih tghaddi biex tiddikjara l-appell deżert;

Iżda l-Qorti tista’ tagħti lill-appellant zmien qasir li fih huwa jkun jista’ jgħib il-garanzija ghall-ispejjeż jekk l-appell ikollu jinstema’ bl-urgenza jew inkella jekk ir-Registratur ma jkunx:

Stabbilixxa s-somma li għandha tithallas bhala garanzija (li ma japplikax ghall-kaz taħbi eżami) u;

Ma jkunx innotifika lill-appellant b'dan filwaqt li jgharrfu b'dak l-avviż x'jista’ jigrilu fil-kaz ta’ nuqqas min-naha tiegħu u dan mill-inqas ghaxart ijiem qabel is-smigh tal-kawża;

Dan l-avviż kjarament ingħata u ġie notifikat lill-appellant fi zmien utili ferm qabel l-ghaxart ijiem statutorjament

mehtiega. Ghaddew infatti tliet xhur mid-data tan-notifika tieghu sad-data ta' l-ewwel smigh;

Is-subinċiż 1 ta' l-artikolu 249 jiprovdī mbagħad illi "fil-kaz ta' appelli minn sentenzi jew digrieti mogħtija f'kawża (bhal din) mibdija b'citazzjoni, il-garanzija ghall-ispejjeż għandha ssir u tigi depozitata sà mill-ingas jum qabel ma jibda jinstema' l-appell";

Interessanti f'dan il-kuntest l-artikolu 251 f'dan it-titolu VI tal-Kap. 12 li jipprovdī li "bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 141 (li ma jirrigwardax dan il-kaz) iż-żminijiet imsemmija fl-artikolu 226 huma perentorji". L-artikolu 226 jittratta dwar it-terminu ta' 20 ġuranta ghall-prezentata ta' appell. Dan ifisser allura illi z-żmien ta' ghaxart ijiem ghad-depozitu tal-garanzija ma hux perentorju. Għalhekk hu possibbli li dan jiggħedded b'dan però illi biex isir dan, irid ikun għal raguni tajba kemm-il darba t-talba għal dan it-tigħid tħalli magħmulu fiz-żmien li tiegħu jintalab it-tigħid (artikolu 106). Talba li jidher li f'dan il-kaz ma saritx;

Il-jum stabbilit ghall-ewwel smigh f'din il-kawża u meta l-Qorti effettivament sejhilha biex tismaghha kien it-18 ta' Novembru, 1996 li habat il-ġurnata tat-Tnejn. Il-kwetit hu - kif qed jippretendi l-appellant - illi una volta "il-jum qabel ma jibda jinstema' l-appell" habat allura l-Hadd, setgħax id-depozitu jsir l-ghada u cjoè it-Tnejn fil-jum stess ta' l-ewwel smigh ta' l-appell. Dana wieħed jifhem bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 108 tal-Kap. 12 li jipprovdī li jekk l-ahħar jum ta' xi terminu legali jew gudizzjarju jkun xi jum minn dawk li fih ir-Registru tal-Qorti ma jinfetahx - allura l-ferje, is-Sibt u l-Hadd, "it-terminu għandu jitqies li jiskadi fil-jum li jiġi minnufih wara li ma jkunx wieħed minn dawk il-jiem";

Issa dan il-proviso ovvjament japplika fil-każ fejn l-avviż dovut taht l-artikolu 209 ma jkunx gie notifikat fi żmien utili biex l-appellant jingħata ghaxart ijiem shah li fihom seta' jaġħmel id-depozitu. Jigifieri jekk l-ahhar gurnata ta' dak it-terminu legali kien jiskadi fil-jum tas-Sibt jew il-Hadd jew festa pubblika ohra allura l-appell seta' jiġi kawtelat fil-gurnata tat-Tnejn. Jekk mill-banda l-ohra jiġri kif ġara fil-każ taht eżami li t-terminu favur l-appellant ikun skada kollu b'mod li hu jkun užufruwixxa t-tul kollu taż-żmien li l-ligi ttih biex jaġħmel id-depozitu allura l-appellant hu dovut li jissodisfa l-obbligu tiegħu u jaġħmel il-kawtela almenu jum qabel ma jibda jinstema' l-appell u dak il-jum għandu jitqies li jkun il-“jum legali jew gudizzjarju”, jigifieri l-gurnata ordinarja tax-xogħol meta r-Registru tal-Qorti jkun mistu biex jircievi l-atti, inkluži dawk ta' depozitu - f'dan il-każ il-ġurnata tal-Ġimħa ta' qabel l-ewwel jum tas-smiġħ. Dan għaliex fil-verità t-terminu li jesīgi l-artikolu 209 hu dak ta' l-avviż ta' ghaxart ijiem lill-appellant li fih kelli jaġħmel id-depozitu u għal dan it-terminu li japplika i-benefiċċeu ta' l-artikolu 108. Hu ċar li meta l-ligi tghid li id-depozitu kelli jkun sa mill-ingas jum qabel” ma jibda jinstema' l-appell, tkun qed tirreferi għall-ġranet meta jinfetah ir-Registru tal-Qrati Superjuri għall-preżentati ta' l-atti gudizzjarji li skond l-artikolu 109 sub-inċiż 2 huma “dawk il-ġranet u matul dawk il-hinijiet li l-Ministru responsabbi għall-ġustizzja jista' permezz ta' regolamenti jistabbilixxi”. U dawk il-ġranet ma jinkludux il-ġranet tas-Sibt u tal-Hadd. Il-proviso ta' dak is-subinċiż però jaġhti ukoll rimedju *in extremis* fis-sens li r-Registru “jista’ b’ordni specjalisti tal-Qorti jew b’ordni mogħti mir-Registratur, jinfetah għall-preżentata ta’ atti gudizzjarji f’kull jum jew hin li jkun”;

Rimedju li ma jidhix li kien eskluż għall-appellant fiċ-ċirkostanzi li sab ruhu fihom imma li ma užufruwix ruhu minnu. Id-depozitu ta' l-appell fil-każ taht eżami allura jirriżulta li ma sarx fi żmien utili skond il-ligi;

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddikjara l-appell dezert u tordna l-kancellament tieghu minn fuq il-lista.
